

Krátké tony neryjí hlubokou brázu v mysl, nezvážňují náladu, jsou příznakem lehké, veselé mysli. Není kdy obírat se tu nápěvem: vkrádá-li se nápěv přece do mysli, pak se již jím duše zatěžuje, přestává býti lehkou myslí.

Proto pouhý nápěv, jest-li pojmán, nikdy není veselý.

O veselých lidových písních po nápěvné stránce nemůže býti řeči. Slovu třeba nahrazovati, čeho nápěv nemá.

Veselá nálada hudební uchyluje se raději k švitořivým houslím, k bzučivým »muchám« gajd, a nedostatečný výraz veselosti v nápěvu zpívaném snaží se doplniti pěknými pohyby těla. Lehké nápěvky drobných tonů vyplňují, podporují a sesilují pravidelnost sčasovek těchto pohybů. Ovšem tak mnohá sčasovka písňová pozmění se tímto novým způsobem význačnosti.

Plesové písně a hudba.*

Plesová píseň má na sobě i novou význačnou sčasovku plesového pohybu. Tvrdost a síla těchto pohybů zkracuje si mnohdy zdloužené doby sčasovek písně do té míry, aby pravidelnost plesových pohybů, jež hlavně působí, neutrpěla.

Tím, že se sčasovka plesových pohybů pravidelně vrací, vyznívá plesová hudba a s ní i plesová píseň vždy stejným obdobím t. j. stejným taktem. Tato pravidelnost sčasovací uvedena v lidovou píseň zásluhou tance.

Rovnoměrnější sčasovky lašské bez větších změn přilehnou k pohybu; proto zračí se již i v písních samých i sčasovka pohybu a nebude to zajisté poslední z příčin, že Laško tak rozmanitými tanci vyniká.

Velmi složité sdružení písně, hudby hudců a pohybů plesových znamenitým způsobem sděláno lidem. Třeba bylo písni dáti času a ticha do potřebné míry na její porozumění; třeba bylo rozvázati křídla tonům gajd a houslí, aby unesly do víru pohybového svaly na zářící tváři, švižném těle, hbitých rukou a neumdlévajících nohou.

Tato těžká hádanka o sdružení tří vyspělých uměn rozluštěna stejným způsobem jak v slovácké »Starosvětské« (sedlácké, vrtěné), tak i u lašského »Starodávneho«.

Právo písně v plesu má muž. On zatočí písni vysoko rozléhavým, silným hlasem; mírný kolébavý pohyb celého těla, obzvláště pak rukou, nepřekáží ani srozumitelnosti písně, ani jemu při zpěvu.

Hudci zachytí píseň po prvních několika tonech a mírné tony houslí, gajd i cymbálu nezakryjí zpěvu.

Tak jisti jsou v známých proudech hudci, že sotva šohaj dozpíval píseň, již, nápadných obrátů nápěvných se přidržující, ji s přepychem tonovým buď opakuje, nebo přeměňuje, okoruje.

* taneční